

UDENRIGSMINISTERIET

NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Enhed:
HMC
Sagsbehandler:
HMC
Dato:
04-06-2018
Sagsnummer:
2018-848
Bilag: 1

DET STRATEGISKE FOKUS FOR EU'S TRUSTFOND FOR AFRIKA.

Til orientering og i opfølgning på mødet i Folketingets Europaudvalg den 18. maj 2018, dagsordenspunkt rådsmøde (udenrigsanliggender – udvikling) den 22. maj 2018, følger som lovet et notat om det strategiske fokus for EU's Trustfond for Afrika.

Baggrund

EU's Trustfond for Afrika blev oprettet i 2015 som opfølgning på Valletta-handlingsplanen, der udsprang af Valletta-topmødet den 11.-12. november 2015, hvor europæiske og afrikanske stats- og regeringschefer var samlet med det formål at styrke samarbejdet om migration. Trustfonden har tre regionale vinduer: Sahel og Tchad-søen, Afrikas Horn og Nordafrika, hvortil der siden 2015 er blevet godkendt 161 projekter for 3,06 mia. euro ud af trustfondens samlede nuværende budget på 3,4 mia. euro. Danmark er på nuværende tidspunkt den syvende største donor til trustfonden med et samlet bidrag på 75 mio. kr. Trustfonden anlægger en bredspektret tilgang til migrationsudfordringen i Afrika med fokus på at levere resultater inden for alle søjler i Valletta-handlingsplanen: 1) Adressering af de grundlæggende årsager til migration 2) International beskyttelse og asyl 3) Forebyggelse og bekæmpelse af menneskesmugling og menneskehandel 4) Øget fokus på hjemsendelses- og tilbagesendesaftaler. Den femte søjle - samarbejde om lovlig migration og mobilitet – støttes i mindre grad med midler fra fonden. Søjlen prioriteres bl.a. igennem EU's uddannelsesprogram Erasmus+, der muliggør at afrikanske unge kan komme til Europa og studere.

Det strategiske fokus for EU's Trustfond for Afrika

De fem søjler i Valletta-handlingsplanen er i trustfondens arbejde blevet omsat til følgende overordnede strategiske målsætninger: Bedre økonomiske og beskæftigelsesrelaterede muligheder, styrket modstandsdygtighed i lokalsamfund, forbedret migrationshåndtering, forbedret regeringsførelse og konfliktforebyggelse samt andet/tværgående. I nedenstående skema fremgår det for hvor mange mio. euro, der er godkendt projekter for i hvert af trustfondens regionale vinduer fordelt på de forskellige strategiske målsætninger.

Projekter opdelt efter strategiske målsætninger (mio. euro).

EUTF – Strategiske målsætninger	Sahel & Tchadsøen	Afrikas Horn	Nordafrika	Projekter på tværs af vinduer	Total
1. Bedre økonomiske og beskæftigelsesrelaterede muligheder	383	184	0	0	567
2. Styrket modstandsdygtighed i lokalsamfund	397	335	0	0	732
3. Forbedret migrationshåndtering	182	114	335	123	755
4. Forbedret regeringsførelse og konfliktforebyggelse	328	174	0	0	502
5. Andet og tværgående	2	12	0	21	35
Total	1293	820	335	145	2593

Opdateret 16. maj 2018. Kilde: EU-Kommissionen. Afrundet tal.

Udmøntningen af trustfondens målsætninger styres af en række indsats typer under hver af de strategiske målsætninger. Nedenfor er disse indsats typer beskrevet, hvorefter følger en konkret oversigt over resultater under hver indsats type.

1. Bedre økonomiske og beskæftigelsesrelaterede muligheder: Følgende indsats er dækket bl.a. af denne målsætning: iværksætterprogrammer, jobtræning og kompetenceudvikling, støtte til mikro-, små og mellemstore virksomheder, udvikling af lokale, bæredygtige forretningsmodeller med fokus på jobskabelse. Særligt fokus på unge og kvinder.

2. Styrket modstandsdygtighed i lokalsamfund: Følgende indsats er dækket bl.a. af denne målsætning: Humanitær assistance (mad, vand, sanitet), beskyttelsesindsats er, eksistenssikringsprojekter, uddannelsesprojekter, støtte til skrøbelige værtssamfund for store flygtningebefolkninger samt udvikling af lokale udviklingsplaner og tilpasningsstrategier med fokus på at mindske risici ved f.eks. klimarelaterede kriser eller konflikt.

3. Forbedret migrationshåndtering: Følgende indsats er dækket bl.a. af denne målsætning: Tilbagetagelse og reintegration; kapacitetsopbygning af myndigheder med fokus på migrationshåndtering; bekæmpelse af menneskesmugling og menneskehandel, samt informationskampagner med henblik på at advare om farerne ved irregulær migration.

4. Forbedret regeringsførelse og konfliktforebyggelse: Følgende indsatser dækkes bl.a. af denne målsætning: Træning og kapacitetsopbygning af nationale og lokale myndigheder; adressering af menneskerettighedskrænkelser, stabiliseringsindsatser samt forebyggende indsatser for at forhindre radikaliserings og ekstremisme.

5. Andet/tværgående: Følgende indsatser dækkes bl.a. herunder: Støtte til G5-Sahel, reintegrationsindsatser, udvikling af regionale informationssystemer til myndigheder samt brede regionale programmer.

Udvalgte resultater:

1. Bedre økonomiske og beskæftigelsesrelaterede muligheder

Konkret eksempel: I Gambia lancerede man i 2017 et iværksætterprogram under trustfonden, hvorunder 3000 unge har modtaget kompetenceudvikling og jobtræning med henblik på at styrke deres muligheder for et job i deres hjemland. I Etiopien har ét konkret projekt (RESET II) engagereret 9000 sårbare personer og 2000 kvinder i indkomstgenererende aktiviteter.

2. Styrket modstandsdygtighed i lokalsamfund:

Konkret eksempel: Over 200.000 personer har modtaget social assistance i Mali og Burkina Faso og omkring 500.000 personer er blevet assisteret med landbrugsrelaterede kapacitetsopbygningsaktiviteter i området omkring Tchad-søen (ultimo maj 2018).

3. Forbedret migrationshåndtering

Konkret eksempel: Siden november 2017 er omkring 17.000 migranter blevet evakueret fra Libyen af IOM og har modtaget støtte til reintegration i deres hjemlande.

4. Forbedret regeringsførelse og konfliktforebyggelse

Konkret eksempel: 11.870 (ultimo maj 2018) myndighedspersoner har modtaget træning og kapacitetsopbygning gennem projekter implementeret i vinduet for Afrikas Horn og for Sahel og Tchad-søen.

5. Andet/tværgående

Konkret eksempel: I 2017 blev der godkendt et regionalt program for lokalsamfundene i grænseområderne mellem Etiopien, Kenya, Somalia og Sudan med fokus på fredsopbygning, økonomisk udvikling og modstandsdygtighed. Omkring én million mennesker forventes at få gavn af programmet.

Se det vedhæftede faktaark om trustfonden fra EU-Kommissionen (opdateret den 4. juni 2018) for flere resultater.

Finansieringsunderskud og skærpet strategisk fokus fremadrettet

Kommissionen vurderer, at trustfonden har et finansieringsunderskud på omkring 1 mia. euro, hvis den skal kunne imødegå nye udfordringer efter 2018 og frem til 2021, hvor EU's nye flerårige budget træder i kraft. På nuværende tidspunkt afventer man en finansieringsplan fra Kommissionen. EU-landene og Kommissionen besluttede på det seneste bestyrelsesmøde i trustfonden den 24. april at skærpe trustfondens strategiske fokus, indtil der er klarhed over den finansielle situation, på følgende seks indsatser: Hjemvenden og reintegration; flygtningeindsatser under *Comprehensive Refugee Response Framework* (CRRF); bekæmpelse af menneskehandel; stabiliseringsindsatser i Somalia, Sudan og Sydsudan; migrationsdialoger med afrikanske lande om bl.a. tilbagetagelse samt indsatser for at sikre registrering og dokumentation af flygtninge og migranter. Den strategiske målsætning om *Bedre økonomiske og beskæftigelsesrelaterede muligheder* nedprioriteres fremadrettet, da man vurderer, at den dækkes af de bredere udviklingstiltag både bilateralt og i EU-regi.

Humanitær indsats, Migration og Civilsamfund